

*Kinnitatud Balti filmi, meedia, kunstide ja
kommunikatsiooni instituudi nõukogus
23.11.2016 otsusega nr 1-6/181*

JUHEND

Filmikunsti
bakalaureuse õppekava lõputööde tootmiseks
ning vormistamiseks
Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni
instituudis

Tallinn 2016

SISUKORD

BAKALAUREUSETASEME LÕPUTÖÖ.....	2
LÕPUTÖÖ VORMISTAMINE ja kaitsmine	3
BA lõpetamise portfoolio üldised nõudmised.....	3
Režissööride lõputöö nõuded.....	4
Produtsentide lõputöö nõuded.....	4
Helirežissööride lõputöö nõuded	5
Operaatorite lõputöö nõuded.....	6
Stsenaristide ja teoreetikute lõputöö nõuded	7
Montaažirežissööride lõputööde nõuded	8
Lõputöö teostamise üldine ajakava.....	9
Bakalaureusetöö hindamine	9

BAKALAUREUSETASEME LÕPUTÖÖ

Filmikunsti bakalaureusetaseme üliõpilased esitavad bakalaureuseõpingute lõputööna portfoolio. Kirjalikud lõputööd on reeglina lubatud filmiteooria, filmiajaloo ja stsenaaristika erialadel. Erandjuhtudel, kooskõlastatuna õppekava kuraatoriga, ka teistel erialadel.

Portfoolio eesmärk on esitleda tudengi erialast arengut koolis veedetud aja ning teostatud suuremate loominguliste projektide lõikes.

Portfoolio on vormistatud kirjaliku tööna, millele on lisatud nõutud vormis valmis filmid. Kirjalik töö koosneb nii iga filmi teostamise käigus tehtud ettevalmistusest mida on vastavalt varasemalt kunstinõukogus esitletud kui ka hilisemas eneserefleksioonist ja analüüsist.

Käesolevas juhendis on loetletud erialati materjalid, mis peavad sisalduma portfoolio kirjalikus osas.

LÕPUTÖÖ VORMISTAMINE JA KAITSMINE

Portfoolio filmide **etalonkoopiad / masterid** tehakse digitaalses formaadis. Tööd esitatakse kaitsmisele DCP-na (*Digital Cinema Package*) ning 3 DVD koopiana. Kettad peavad olema korralikult kujundatud, kettakarbi ümbrisel peab loetav olema filmi pealkiri, autorite loend, filmi pikkus, sünopsis ja tootmise aasta.

Võttegrupil tuleb kõigi projektide lõppfail (etalon) ja fail filmi dialoogide lehe, nõuetekohase tehnilise informatsiooni- ja autorite loeteluga arhiveerimiseks üle anda BFMi arhiivi ning nõuetekohaselt arhiveerida enne lõpudiplomi väljastamist. Lõputöö vormistamisel peab jälgima tehnilisi nõudeid, mida on kirjeldatud BFMi tootmise käsiraamatus.

Lõpufilmid peavad rahvusvahelise levi soodustamiseks olema varustatud inglisekeelsete subtiitrite-, filmi tehnilise informatsiooni-, autorite loetelu- ja dialoogide lehega.

Kõik lõpufilmid esitatakse kaitsmisele koos kirjaliku lisamaterjaliga, mis esitatakse kahes eksemplaris paber kandjal (üks kõvade kaantega köide, teine spiraalköites) ning elektrooniliselt CD-l.

BA lõpetamise portfoolio üldised nõudmised

BA lõpetamise portfoolio üldised nõudmised, millele lisanduvad erialapõhised nõudmised:

- **Kõik semestrifilmid** (kolmel DVD-l):

- Tummfilm
- Ekraniseering
- Teleprojekt
- Lõpufilm

- **Teoreetiline refleksioon** 2-s eksemplaris (köva köide+ spiraal) **min 15 000 tähemärki**

Lisaks filmidele tuleb esitada ka tehtud tööde refleksioon, mis peale kõige muu peaks looma arusaamise lõpetaja üldistus- ja eneseanalüüsi võimest. Refleksioon seisneb iga semestrifilmi kriitilisest analüüsist ning oma liikumisest/arenemisest läbi 3 aasta semestrifilmide. Lisaks tagasivaatamisele peaks eneserefleksioon sisaldama ka tudengi loomingulist tulevikunägemust/suundumust, missiooni.

Kõik analüüsid lähtuvad esmaselt oma erialast, aga samas ei tohi eirata nägemust filmist kui tervikust, mille loomine on kõigi professionide põhieesmärk; ja seda juba iga filmi analüüsi puhul.

Režissööride lõputöö nõuded

Lõputöö kirjalikku lisasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus
- sisukord
- kokkuvõte

Iga filmi kohta eraldi:

- *one-liner*;
- sünopsis;
- treatment;
- projekti ajalugu ja taust;
- projekti protsessi kirjeldus;
- eneseanalüüs;
- filmigrupi nimistu;
- osatäitjate nimistu;
- eelarve;
- stsenaarium / *storyboard*;
- tootmisgraafik;
- lepingud ja õigusi tõestavad dokumendid;
- sponsorite nimistu;
- kaastootjate nimistu;
- kokkuvõte.

Produtsentide lõputöö nõuded

Produtsendiõppe lõpetamiseks on võimalikud järgmised viisid:

- Portfoolio (sisseastujad 2008, 2010, 2012 etc), portfoolio koosneb kõigist õppekavas ettenähtud kohustuslikest filmidest, millele võib soovi korral lisada teised õppeperioodi ajal valminud filmid.
- Lühifilmi arendus ja tootmine (sisseastunud enne 2008, samuti teiste õppekavadest ületulnud lõpetajad);

Lõputöö kirjalikku lisasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus
- sisukord
- kokkuvõte

Portfoolio:

Portfoolio koosneb kõigest õppekavas ettenähtud kohustuslikest filmidest, millele võib soovi korral lisada teised õppeperioodi ajal valminud filmid.

Iga filmi kohta tuleb esitada:

- Blu-Ray filmi lõpliku versiooniga;
- Filmi tootmispakett;

Portfoolio lõpetab üliõpilase kokkuvõtlik eneseanalüüs, milles vaadatakse tagasi kogu õppeperioodi tööprotsessile ning hinnatakse üksikute filmide õnnestumisi ja ebaõnnestumisi ning analüüsitakse selle rolli isiklikus professionaalses arengus.

Lõputöö kirjalikku lisasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus
- sisukord
- kokkuvõte

Iga filmi kohta eraldi tootmispaketti kuuluvad:

- tiitelleht;
- logline ja sünopsis;
- treatment;
- stsenaarium/ storyboard;
- loominguulise grupi eksplikatsioonid sh. rezhissöör kommentaar;
- tehniline andmestik;
- projekti ajalugu ja taust;
- projekti protsessi kirjeldus;
- filmigrupi ja osatäitjate nimistu;
- eelarve koos finantseerimisplaaniga;
- kuluaruanne koos tegeliku finantseerimisega + produtsendi kommentaar;
- tootmisgraafik;
- võttekohtade nimistu (võimalusel fotod, kaardid);
- lepingud ja õigusi tõendavad dokumendid;
- sponsorite ja kaastootjate nimistu;
- kasutatud muusika nimekiri (eesti autorite ühingu vormil);
- turundus -ja levistrateeg;
- võimalusel turundusmaterjalid, fotod;
- eneseanalüüs;
- kokkuvõte.

Helirežissööride lõputöö nõuded**Portfoolio:**

Koosneb 4-6 filmist ja kirjalikust aruandest, mis peab sisaldama iga filmi helitöö nii tehnilise kui loominguulise protsessi detailset analüüsi, samuti hinnangut lõpptulemusele.

Helirežissööride portfoolio kirjalikku lisasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus
- sisukord
- kokkuvõte

Iga filmi kohta eraldi:

- tiitelleht;
- stsenaariumid;
- filmigruppide ja osatäitjate nimistud;
- lavastusprojektid /storyboardid, pingegraafikud, võttekohtade loetelud koos akustiliste tingimustega;
- helitehnika loetelu ja selle reaalne kasutus;
- projektide võtteplatsi salvestusprotsessi kirjeldus;
- projektide järeltootmise kirjeldus;
- enese ja tööprotsessi analüüs;
- hinnang lõpptulemusele;
- kokkuvõte.

Operaatorite lõputöö nõuded

Portfoolio:

Koosneb 4-6 filmist ja kirjalikust aruandest e. teoreetilisest refleksioonist (min 15 000 tähemärki), mis peab sisaldama erinevate semestrifilmide operaatoritöö nii tehnilise kui loominguulise protsessi detailset analüüsi, samuti hinnangut lõpptulemusele.

Portfoolio kirjalikku osasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus
- sisukord
- kokkuvõte

Iga filmi kohta eraldi:

- tiitelleht;
- filmigrupi ja osatäitjate nimistu;
- filmi sünopsis;
- operaatori nägemus ja kavandatud kunstiliste ning tehniliste lahenduste kirjeldus;
- visuaalse kontseptsiooni kavand (ajateljel, graafikuna või tekstina);
- visuaalse dramaturgia võtmekohad ja selle edastamise vahendid (ajateljel, graafikuna või tekstina);
- metreeritud lavastusprojekt (k.a. *shootingboard* ja tehnilised märkused);

- võttepaikade plaanid koos lahtijoonistatud misanstseenide-, kaamera võttenurkade- ja valgusskeemidega;
- võttepaikade fotod (paviljoni puhul fotod maketist);
- näitlejaproovide fotod;
- lisatestide kirjeldus ja võrdlev visuaalne materjal, filmiproovid jms;
- projekti tootmisgraafik;
- filmi võttegraafikud;
- operaatoritehnika loetelu, selle kasutus ning ligikaudne eelarve;
- projekti protsessi kirjeldus;
- eneseanalüüs;
- tööprotsessi analüüs;
- hinnang lõpptulemusele;
- filmi tehniline andmestik;
- kokkuvõte

Stsenaristide ja teoreetikute lõputöö nõuded

Stsenaristide kirjalikku lisasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus
- sisukord
- lühifilmi stsenaarium;
- sünopsis, nii lühikene kui pikk;
- treatment;
- karakterite kirjeldus;
- sissevaade oma töö kirjutamisprotsessi, ehk siis enese ja tööprotsessi analüüs;
- kokkuvõte koos viidetega

Filmiteooria:

kirjalik uurimustöö, vastavalt kõigile akadeemilistele nõuetele ja normidele mahus 60-80lk

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus;
- viited;
- kasutatud kirjandus;
- inglise- ja eestikeelne kokkuvõte;

Montaažirežissööride lõputööde nõuded

Lõputöö portfoolio juhend BA montaažirežissööridele:

4-6 koolitöödena tehtud filmi ning portfoolio kirjalik osa.

Portfoolio kirjalikku lisasse kuuluvad:

- tiitelleht;
- sissejuhatus: kui palju filme koolitöödena tehti ning esitatud filmide valiku kriteerium;
- sisukord
- kokkuvõte: analüüs enda arengule montaažirežissöörina

Iga filmi kohta eraldi:

- sissejuhatus
- filmi tehnilised andmed
- lõputiitrid
- sünopsis
- montaažirežissööri tööprotsessi käigus kirjutatud ja kunstinõukogule esitatud kommentaarid ning analüüsid;
- montaažitöö tehnilise ja loomingu protsessi kirjeldus ja analüüs, võimaluse korral *workflow* visualiseeritud skeem
- hinnang oma tehtud töö tulemusele ning eneserefleksioon

BA taseme lõputööde juhend on heaks kiidetud BFM akadeemilises nõukogus ja filmiosakonna kunstinõukogus.

Lõputöö teostamise üldine ajakava

TEGEVUS	AEG
Töö juhendajaga	Sügissemestri kunstinõukogud ning kevadsemestri läbivaatused
Kirjaliku osa kirjutamine	Jaanuar - märts
Portfoolio kokku panemine	Jaanuar - märts
Kohtumine juhendajaga	Vastavalt vajadusele
Kaitsmine	Mai lõpp või juuni algus
Diplomi kättesaamine aktusel	Juuni 3.nädal

Bakalaureusetöö hindamine

Hinne moodustub kahest suurest osast:

1) Portfoolio kirjalik osa, mille puhul on hinde moodustumise aluseks:

- vormistuse korrektsus;
- üldise osa teksti põhjalikkus;
- lisamaterjalide põhjalikkus ja vormistuse vastavus professionaalse filmitootmise nõuetele.

2) Portfoolios olevad filmid, iga filmi puhul hinnatakse:

- igale erialale vastavalt: oma erialase nägemuse selgust, artikuleeritust ja projektile vastavust;
- teostuse vastavust kirjeldatud nägemusele (lähtuvalt erialaspetsiifikast võib komisjon ühendada selle punkti eneseanalüüsi punktiga, kuna mitmete erialade puhul eelnevalt kirjeldatud nägemuse teostumine on liiga tugevalt mõjutatud teiste meeskonnakaaslaste edukusest, seega võib selle);
- eneseanalüüsi põhjalikkust ja sisukust;
- vastavust konkreetsele erialale kehtivatele professionaalsetele nõuetele (tehnilised, vormistuslikud jne. nõuded, mis lähtuvad konkreetse töö eripäradest ning näitavad õppekava läbimise jooksul omandatud teadmisi oma eriala professionaalsete nõuete olemasolu kohta);

f) lõplikust tulemusest ja kirjalikust osast välja tulevat võimekust meeskonnatööks (tulemuse puhul hinnatakse loomingulise panuse sobivust üldisesse tervikusse ning kirjaliku osa puhul professionaalse filmimeeskonna töö elementide tundmist ja kasutamist)

g) unikaalset ja isikupärast nägemust, mis väljendub kas projekti teostuses, ettevalmistuses või eneseanalüüsis.

Lõputöid hindab vähemalt kolmeliikmeline eriala asjatundjatest koosnev komisjon, kelle eelnimetatud punktides antud hinnangute alusel moodustub lõputöö hinne.